

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 18.1.2011

Dátum revízie :

Názov výrobku : Riedidlo S 6001 PROGOLD – Riedidlo do náterových látok

1. IDENTIFIKÁCIA LÁTKY (ZMESI) A SPOLOČNOSTI (PODNIKU).

1.1 Identifikácia nebezpečnej chemickej látky:

Obchodný názov: Riedidlo S 6001 – riedidlo do náterových látok

Chemický názov: zmes aromatických a alifatických uhľovodíkov

1.2 Doporučené použitie:

Riedidlo S 6001 sa používa na riedenie olejových a syntetických náterových látok na vzduchu schnúcich pri nanášaní striekaním.

1.3 Identifikácia výrobcu, dovozcu alebo dodávateľa:

1.3.1 Názov firmy: ELASTIK spol. s r.o.

1.3.2 Adresa: Šelpice 252
919 09 Bohdanovce
Slovensko

Telefón: 042133/59 039 11, 59 039 20

Fax: 042133/59 039 12

e-mail: elastik@elastik.sk

Distribútor:

PPG Deco Slovakia, s.r.o.

Kamenná cesta 11, 010 01 Žilina

www.domyfarieb.sk

tel.: +421 800 123 888

1.4 Núdzový telefón

Národné toxikologické informačné centrum

FNsP Bratislava, Limbová 5

833 05 Bratislava,

Tel: 02/547 74 166

Fax: 02/54774 605

Mobil: +421 911 166 066

e-mail: ntic@ntic.sk

www.ntic.sk

2. IDENTIFIKÁCIA NEBEZPEČENSTIEV

2.1 Nepriaznivé fyzikálnochemické účinky

Horľavá kvapalina I. triedy nebezpečnosti.

2.2 Nebezpečenstvo pre zdravie ľudí.

Zmes dráždi pokožku. Škodlivý, nebezpečenstvo vážneho poškodenia zdravia dlhodobou expozíciou vdychnutím. Škodlivý, po požití môže spôsobiť poškodenie pľúc. Pary môžu spôsobiť ospalosť a závrat. Predstavuje riziko poškodenia nenarodeného dieťaťa.

2.3 Nebezpečenstvo pre životné prostredie

Toxický pre vodné organizmy, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia. Pri úniku do vodných zdrojov zostávajú benzíny na povrchu hladiny (majú nižšiu hustotu ako voda). Na povrchu vodných plôch vytvárajú súvislú vrstvu čím zabraňujú okysličeniu a tým spôsobujú úhyn vodných živočíchov.

Klasifikácia podľa Smernice 67/548/EHS alebo 1999/45/ES

Písmenový kód symbolu nebezpečnosti a symbol nebezpečnosti:

F – Veľmi horľavý

Xn – Škodlivý

N nebezpečný pre životné prostredie

Označenie špecifického rizika R vety

R 11 - Veľmi Horľavý

R 48/20 – Škodlivý, nebezpečenstvo vážneho poškodenia zdravia dlhodobou expozíciou vdychnutím.

R 38 – Dráždi pokožku

R 51/53 - Toxický pre vodné organizmy, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia.

R 63 – Možné riziko poškodenia nenarodeného dieťaťa

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 18.1.2011

Dátum revízie :

Názov výrobku : Riedidlo S 6001 PROGOLD – Riedidlo do náterových látok

R 65 – Škodlivý, po požití môže spôsobiť poškodenie pľúc

R 67 – Pary môžu spôsobiť ospalosť a závrat

Označenie pre bezpečné zaobchádzanie S vety:

S 2 – Uchovávať mimo dosahu detí.

S16 - Uchovávať mimo dosahu zdrojov zapálenia – Zákaz fajčenia.

S 25 – Zabráňte kontaktu s očami

S 36/37 – noste vhodný ochranný odev a rukavice.

S 45 - V prípade nehody alebo ak sa necítite dobre, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc (ak je to možné ukážte označenie látky alebo prípravku).

S 53 - Zabráňte expozícii - pred použitím sa oboznámte so špeciálnymi inštrukciami.

S 62 – Pri požití nevyvolávať zvracanie; okamžite vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte obal alebo označenie

3. ZLOŽENIE/ INFORMÁCIA O ZLOŽKÁCH

3.1 Nebezpečné zložky :

Benzín ropný: Komplexná zmes uhľovodíkov získavaná hydrogenizáciou ropnej frakcie za prítomnosti katalyzátora. Pozostáva z uhľovodíkov s počtom uhlíkov prevažne v rozmedzí od C6 do C13 a s teplotou varu približne v rozmedzí od 65°C do 230°C. Karcinogén kategórie 2; Mutagén kategórie 2.

Toluén: Veľmi horľavý, škodlivý: nebezpečenstvo vážneho poškodenia zdravia dlhodobou expozíciou vdychovaním, dráždi pokožku, možné riziko poškodenia nenarodeného dieťaťa, škodlivý: po požití môže spôsobiť poškodenie pľúc, pary môžu spôsobiť ospalosť a závrat.

3.2 . Klasifikácia zložiek

Názov	Koncentrácia	CAS	ES	Symbole	R vety	REACH číslo	GHS klasifikácia	
Naphtha (petroleum*), hydrodesulfurized heavy; Low boiling point hydrogen treated naphtha; ťažký benzín (ropný), ťažká frakcia, hydrogenačne odsírený	35 - 50% hm.	64742-82-1	265-185-4	Xn	10-38-51/53-65-67	01-2119490979-12	Flam. Liq. 3 Skin irrit. 2 STOT SE3 Asp. Tox.1 Aquatic Chronic 2	H226 H315 H336 H304 H411
toluene	55 - 70%	108-88-3	203-625-9	F, Xn	11-38-48/20-63-65-67	01-2119471310-51-0016	Flam. Liq.2 Asp. Tox.1 Repr.2 Skin Irrit 2 STOT RE2 STOT SE3	H225 H304 H361d H315 H373 H336

3.3 *Poznámka P: Látka nemusí byť klasifikovaná ako karcinogén a mutagén ak sa dá dokázať že obsahuje menej ako 0,1 hm. % benzénu (EINECS 200-753-7)

Poznámka H: Klasifikácia a nálepka uvedená pre túto látku sa týka nebezpečných vlastností, ktoré sú indikované označením špecifického rizika v kombinácii s uvedenými kategóriami nebezpečenstva. Požiadavky článku 6 tejto smernice na výrobcov, distribútorov a dovozcov tejto látky platia pre všetky ostatné aspekty klasifikácie a označovania. Konečná nálepka bude v súlade s požiadavkami časti 7 prílohy VI tejto smernice. Táto poznámka sa týka len určitých komplexných chemických látok získaných z uhlia a ropy, ktoré sú uvedené v prílohe I.

Znenie R viet v bode 16.

4. OPATRENIA PRI PRVEJ POMOCI

4.1 Všeobecné pokyny

Pri podozrení z otravy treba okamžite privolať odbornú lekársku pomoc. Pary pôsobia narkoticky a dráždia sliznice. Po dlhšom pôsobení dochádza k strate vedomia a smrť môže nastať v krčoch obrnou dýchania. Pokožkou sa vstrebávajú, no pre akútnu otravu to nemá podstatný význam. Ak postihnutý zvracia uložť ho do stabilizovanej polohy (na boku), aby nedošlo k uduseniu zvratkami.

4.2 Pri nadýchaní:

Príznaky: Postihnutý má bolesti hlavy, závrate a pocit opilosti, poruchy zažívacích orgánov, črevné a žalúdočné ťažkosti a zvracanie. Ďalej sú to stavy omámenia a vzrušenia a nakoniec bezvedomie, možnosť útlmu dychu a kŕče.

Prvá pomoc: Postihnutého okamžite vyniesť na čerstvý vzduch. Pri zástave dýchania poskytnúť umelé

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 18.1.2011

Dátum revízie :

Názov výrobku : Riedidlo S 6001 PROGOLD – Riedidlo do náterových látok

dýchanie. Postihnutého uložiť do stabilizovanej polohy (na boku) aby sa zabránilo uduseniu zvratkami pri prípadnom zvracaní. Udržiavať v teple. Zabezpečiť rýchlu lekársku pomoc.

4.3 Pri požití:

Príznaky: Postihnutý má poruchy vedomia, objavia sa kŕče, slinotok, zvracanie a často náhla strata vedomia, modrofialové zafarbenie sliznice a pokožky okrajových častí tela, podchladenie a poruchy dýchania, pre benzín lakový literatúra uvádza nebezpečnú dávku už od 20 g až 40 g pre dospelého človeka.

Prvá pomoc: Vyplachovať ústa čistou vodou. Nevyvolávať zvracanie. Ak postihnutý sám zvracia uložiť do stabilizovanej polohy (na boku), aby nedošlo k uduseniu. Ak postihnutý nosí zubnú protézu, je nevyhnutné ju vybrať. Zabezpečiť rýchlu lekársku pomoc.

4.4 Pri zasiahnutí pokožky:

Príznaky: Pálenie pokožky, svrbenie, začervenanie

Prvá pomoc: Postihnutému okamžite vyzliecť zasiahnutý odev. Zasiahnuté miesta umyť teplou vodou a toaletným mydlom a potom ošetriť reparačným krémom. Ak sa vyskytne výraznejšie podráždenie pokožky – začervenanie a pod. vyhľadajte lekársku pomoc.

4.5 Pri zasiahnutí očí:

Príznaky: Pálenie očí, slzenie, červené sliznice očí

Prvá pomoc: skontrolujte, či postihnutý nemá kontaktné šošovky, ak áno je potrebné ich vybrať. Vymývať postihnuté oko v prúde čistej vody. Vyhľadať odbornú lekársku pomoc.

4.6 Ďalšie údaje: „Kartu bezpečnostných údajov“ majte k dispozícii

Inhalácia – negatívne pôsobí na centrálny nervový systém. Pri vdychovaní môže dôjsť k narkotickým účinkom. Kontrolujte dýchanie a tepovú frekvenciu postihnutého. Pri požití a vniknutí do dýchacích ciest môže dôjsť k poškodeniu pľúc. Nevyvolávajte zvracanie.

Požitie a vdychnutie: Vyvolanie zvracania a výplach žalúdka sú kontra indikujúce. Aplikácia živočíšneho uhlia je neefektívna. Postihnutý je nepretržite monitorovaný 48 – 72 hodín. Sledovanie príznakov počiatočného opuchu začína 6 hodín po požití a pretrváva 48 – 72 hodín.

5. PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

5.1 Horľavosť: horľavina I. triedy

5.2 Vhodné hasiace prostriedky:

Trieštivá voda, vodná hmla, ľahká, stredná a ťažká pena.

5.3 Nevhodné hasiace prostriedky:

Hasiaca voda.

5.4 Osobitné nebezpečenstvo spôsobené zmesou, produktmi horenia, vzniknutými plynmi:

Pri horení tvoria v zmesi so vzduchom výbušnú zmes, ktorá je ťažšia ako vzduch. Vznikajú oxidy uhlíka. Zabrániť rozšíreniu pár do ovzdušia napr. skrúpaním vodnou hmlou.

5.5 Špeciálne ochranné prostriedky pre požiarnikov:

Zásahová skupina pri zásahu musí používať izolačný dýchací prístroj. Nariadenie a výstroj musí byť z neiskriaceho materiálu, ktorý nesmie vytvárať elektrický náboj. Požiarny ochranný oblek (použitie len mimo nebezpečnú zónu), oblek proti sálavému teplu alebo tepelne ochranný oblek.

6. OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOLNENÍ

6.1 Osobné opatrenia:

Nepovolané osoby musia okamžite opustiť ohrozené priestory. Miesto výronu a okolie, ktoré môže byť zasiahnuté označiť (napr. páskou) a uviesť symboly nebezpečia. Členovia zásahovej skupiny v ohrozených priestoroch musia používať dýchacie izolačné prístroje. Pokiaľ sa výron vyskytne v uzavretých priestoroch treba zabezpečiť dôkladné vetranie a vypnúť elektrický prúd.

6.2 Environmentálne preventívne opatrenia:

Treba zabrániť, aby sa riedidlo dostalo do verejnej kanalizácie a vodných zdrojov. Využiť všetky možnosti na uzavretie alebo na utesnenie zdroja havárie. Zabrániť ďalšiemu rozšíreniu vytečených riedidiel do životného prostredia ohradením miesta havárie napr. použitím vhodného absorbčného činidla (POP vlákno, VAPEX, a pod.). Zamedziť rozširovaniu pár do ovzdušia napr. skrúpaním miesta výronu vodnou hmlou.

6.3 Spôsoby čistenia:

Pri úniku do vodných zdrojov zostáva zmes na povrchu hladiny (má nižšiu hustotu ako voda). Ohrozené miesta ohradiť ponornými stenami, aby sa zabránilo rozšíreniu havárie. Zmes sa z vodnej hladiny odčerpáva prenosným čerpacím zariadením na čerpanie horľavých kvapalín I. triedy nebezpečnosti. Odčerpaný zmes sa

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 18.1.2011

Dátum revízie :

Názov výrobku : Riedidlo S 6001 PROGOLD – Riedidlo do náterových látok

znehodnotí postupmi uvedenými v kapitole 13. Pri zhodnocovaní a zneškodňovaní odpadu je potrebné dodržiavať zákon NR SR č. 409/2006 Z.z.

7. MANIPULÁCIA A SKLADOVANIE

7.1 Manipulácia

Zariadenia, ktoré sú používané pri manipulácii s riedidlom musia byť dobre utesnené. V uzavretých priestoroch musí byť zabezpečené dokonalé vetranie prirodzeným spôsobom alebo pomocou technického zariadenia. Elektrická inštalácia, vrátane osvetlenia musí byť v nevýbušnom prevedení. Na pracovisku sa musí pravidelne kontrolovať a vyhodnocovať pracovné prostredie na obsah benzínu a toluénu (zložky zmesi). Priemerná povolená koncentrácia v ovzduší pozri bod 8.1 a 8.2). Rozsah kontrolných meraní sa predpisuje v regionálnych právnych predpisoch, ktoré musia byť zapracované v požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci. Pri manipulácii sa musia používať nástroje z neiskrivého materiálu. Pracovisko musí byť udržiavané v čistote a únikové východy priechodné. Pri manipulácii sa zakazuje jesť, piť a fajčiť. Pre prepravu, skladovanie a manipuláciu platí STN 75 3415 (Ochrana vody pred ropnými látkami. Objekty na manipuláciu s ropnými látkami a ich skladovanie) a STN 67 0811 (Skladovanie náterových látok)

7.2 Skladovanie

Sklady na riedidlo musia vyhovovať regionálnym predpisom o skladovaní horľavých kvapalín v I. triede nebezpečnosti. Skladovacie nádrže z nehrdzavejúcej ocele alebo nádrže s ochranou vnútorného povrchu proti korózii (napr. metalíza, špeciálny ochranný náter). Skladovacie nádrže sa odporúča plniť na 90% ich objemu. Na skladovacích nádržiach musí byť označenie o triede horľavosti a symbol nebezpečnosti (F, Xn). Sklady a skladovacie priestory musia byť v súlade s vyhláškou č. 94/2004 MV SR z 12.2.2004.

7.3 Osobitné použitia: neuvádza sa

8. KONTROLA EXPOZÍCIE A OSOBNÁ OCHRANA

Technické opatrenia:

Zariadenia, ktoré sú používané pri manipulácii s riedidlom musia byť dobre utesnené. V uzavretých priestoroch musí byť zabezpečené dokonalé vetranie prirodzeným spôsobom alebo pomocou technického zariadenia. Elektrická inštalácia, vrátane osvetlenia musí byť v nevýbušnom prevedení. Na pracovisku sa musí pravidelne kontrolovať a vyhodnocovať pracovné prostredie na obsah benzínu a toluénu.

8.1 Medzné hodnoty expozície:

Najvyššie prípustné expozičné limity* podľa Nariadenia vlády Slovenskej republiky č.300/2007 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci

Názov látky	NPEL priemerný ml.m ⁻³ (ppm)	NPEL priemerný mg.m ⁻³	NPEL hraničný kategória	NPEL hraničný mg.m ⁻³	Upozornenie
toluén	50	192	-	384	K
Naphtha (petroleum), hydrodesulfurized heavy	-	400	-	1000	-

* Najvyššie prípustné expozičné limity pre chemické faktory sú stanovené priemernou hodnotou a hraničnou hodnotou. NPEL priemerný sa nesmie prekročiť v celozmenovom priemere. Vztahuje sa na 8 hodinovú pracovnú zmenu a 40 hodinový pracovný týždeň. Expozičné limity hraničné pre niektoré chemické faktory sa určujú koncentráciou chemickej látky v pracovnom ovzduší a uvedením kategórie I. a II.

* K – znamená, že faktor môže byť ľahko absorbovaný kožou

[†] hodnoty čerpané z prílohy č. 13/1987 k AHEM

NPEL hraničné:

Číslo kategórie	Kategórie hraničných NPEL	Trvanie píku	Frekvencia za zmenu	Interval medzi píkmami
I.	Miestne dráždivé faktory alebo faktory senzibilizujúce dýchacie cesty	15 minút priemerná hodnota	4	1 hodina
II.	Faktory so systémovými účinkami	15 minút priemerná hodnota	4	1 hodina

* kategória I. znamená, že NPEL nesmie byť vo všeobecnosti prekročený, ojedinelo môže byť prekročený 2 – krát pri niektorých faktoroch

[†] kategória II. znamená, že NPEL môže byť krátkodobu prekročený maximálne 2 – 8 krát za zmenu. Maximálne trvanie pikovej expozície nesmie presiahnuť 15 minút 4- krát za zmenu v intervale jednej hodiny medzi píkmami, pričom priemerný NPEL za 8- hodinovú zmenu musí byť dodržaný.

Biologické medzné hodnoty:

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 18.1.2011

Dátum revízie :

Názov výrobku : Riedidlo S 6001 PROGOLD – Riedidlo do náterových látok

Faktor v pracovnom ovzduší	Zisťovaný faktor biologický expozičný test	Prípustná hodnota BMH				Vyšetrovaný materiál	Čas odberu vzorky
		1 mg.l ⁻¹	11 µmol.l ⁻¹	-	-		
toluén	toluén	1 mg.l ⁻¹	11 µmol.l ⁻¹	-	-	K	b
	o-krezol	3 mg.l ⁻¹	30 µmol.l ⁻¹	2 mg.g ⁻¹ keratínu	2 µmol.mmol ⁻¹ kerat	M	c, b
	Kyselina hippurová	2500 mg.l ⁻¹	1400 µmol.l ⁻¹	1600 mg.g ⁻¹ keratínu	1000 µmol.mmol ⁻¹ kerat	M	b

Biologicky medzné hodnoty sa zisťujú v krvi (K) alebo v moči (M). Čas odberu - písmeno b znamená koniec vystavenia alebo pracovnej zmeny, písmeno c – pri dlhodobom vystavení: po viacerých pracovných zmenách. BMH je vyjadrená v mg zisťovaného faktora na 1 L moču štandardnej hustoty.

Technická smerná hodnota (TSH) vystavenia zamestnancov karcinogénnym a mutagénnym faktorom podľa nariadenia vlády SR č. 356/2006 a 301/2007:

Benzén: TSH – 1,0 ppm (3,25 mg/m³), krátkodobé vystavenie – Karcinogén kat.1 – dokázaný karcinogén pre ľudí – max. 5x TSH 15 min. 5x zmena s časovým odstupom 1 hod.

Podľa NV SR č. 356/2006 a 301/2007 Z.z. o ochrane zdravia pri práci s karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi pre látku s obsahom karcinogénneho faktora menším ako 0,1 % hm neplatia žiadne obmedzenia limitujúcich koncentrácií.

8.2 Kontrola expozície:

8.2.1 Kontrola expozície na pracovisku:

Naphtha (petroleum*), hydrodesulfurized heavy (Lakový benzín)

Inhalácia: akútna expozícia: pracovníci DNEL sústavná = 1300 mg/m³ /15 min

pracovníci DNEL občasná = 1100 mg/m³ /15 min

verejnosť DNEL sústavná = 1200 mg/m³ /15 min

verejnosť DNEL občasná = 640 mg/m³ /15 min

dlhotrvajúca expozícia: pracovníci DNEL (inhalácia) občasná = 840 mg/m³ /8 h

verejnosť DNEL (inhalácia) občasná = 180 mg/m³ /24 h

a.) Ochrana dýchacích ciest

Na ochranu dýchacích orgánov sa používa izolačný dýchací prístroj. Masky s filtrom proti organickým plynom a parám organických látok s bodom varu nad 65°C typ A 2 hnedý. Pri koncentráciách nad hraničnú hodnotu NPHV použiť izolačný dýchací prístroj.

b.) Ochrana rúk:

Na ochranu rúk sa používajú rukavice z materiálu VITON, ktorý je odolný proti účinkom zmesi s dobou prieniku 480 minút. Odporúča sa používať ochranný krém na ruky.

c.) Ochrana zraku:

Na ochranu očí sa používajú tesne priliehajúce okuliare, ochranný štít alebo ochranný štít s prilbou.

d.) Ochrana kože:

Na ochranu celého tela sa používa keprový oblek, obuv bez kovania s antistatickou podrážkou. Použitý materiál nesmie vytvárať elektrický náboj.

8.2.2 Kontrola environmentálnej expozície:

9. FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1 Všeobecné informácie:

Vzhľad:

Zápach:

Číra kvapalina, bezfarebná
Po použitých surovinách

9.2 Dôležité zdravotné, bezpečnostné

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 18.1.2011

Dátum revízie :

Názov výrobku : Riedidlo S 6001 PROGOLD – Riedidlo do náterových látok

a environmentálne informácie:	
pH:	Nestanovuje sa
Teplota varu/destilačný rozsah:	Nestanovené
Teplota vzplanutia:	<20°C
Horľavosť (tuhá látka, plyn):	horľavá kvapalina I. triedy
Výbušné vlastnosti: dolná hranica	0,9% obj.
horná hranica	5,8 % obj.
Oxidačné vlastnosti:	-
Tlak pár:	-
Hustota pri 20°C:	820 kg/m ³
Rozpustnosť:	prakticky nerozpustná
Rozpustnosť vo vode:	-
Rozdeľovací koeficient: n-oktanol/voda	-
Viskozita:	-
Hustota pár:	-
Rýchlosť odparovania:	-
9.3 Ďalšie informácie:	
teplotná trieda	T2
trieda nebezpečnosti	I.
Teplota vznietenia:	441°C

10. STABILITA A REAKTIVITA

10.1.Podmienky, ktorých vzniku je treba zabrániť:

Lakové benzíny a toluén sú chemicky stále látky. Za bežných podmienok okolia (teploty a tlaku) sa nerozkladajú, ale sa odparujú pri teplotách nad 25°C za vzniku benzínových a toluénových pár ťažších ako vzduch.

10.2 Materiály, ktorým je potrebné sa vyhnúť:

So vzduchom tvoria výbušnú zmes. Zvýšená teplota, rozžeravené plochy a otvorený oheň.

10.3 Nebezpečné produkty rozkladu:

Oxidy uhlíka, inak žiadne pri normálnej teplote a tlaku.

11.TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

11.1 Toxikologické testy: akútna toxicita, kožná dráždivosť: pre zmes Riedidlo S 6001 nie sú stanovené.

11.2 Riedidlo S 6001: obsahuje organické rozpúšťadlá toluén, benzín (ropný) vzhľadom k tomu pary môžu pôsobiť dráždivo na oči a dýchacie orgány a pri prekročení limitov môžu spôsobiť nevoľnosť až opilosť, poškodenie CNS pečene a obličiek. Pary pôsobia narkoticky. Po požití alkoholu toxicita stúpa. Po zasiahnutí oka môže poškodiť rohovku, výpary dráždia oči. Vysušuje a poškodzuje pokožku, do ktorej sa vstrebáva. Vysušením pokožky môže prísť až k zápalom kože (dermatitis). Najnebezpečnejšie účinky sú po požití riedidla S 6001, Po požití môže spôsobiť vážne poškodenie pľúc.

11.3 Pokusy na zvieratách

Toxikologické údaje neboli pre Riedidlo S 6001 stanovené. Nasledujúce údaje sú literárne a vzťahujú sa k látkam použitým pri výrobe riedidla.

a, TOLUÉN

Orálna toxicita: Požitie toluénu vyvolá nauzeu, zvracanie, stratu vedomia.

LD50 potkan: Toluén: 636 mg/kg. LD50 (potkan) je 2,6 až 7,5 g.kg-1.

Stredná smrtiaca dávka pre človeka, perorálne je 0,05 g.kg-1.

Inhalačná toxicita: Toluén pôsobí na centrálny nervový systém, vyvoláva poruchu koordinácie, ataxiu, bezvedomie a prípadne smrť. Pri nižších koncentráciách vyvolá závrat, rozjarenosť, pomätenie. IDLH pre toluén je 500 ppm. LC50 myš: Toluén: 400 ppm/24h .

LC50 potkan: Toluén: 49 000 mg/m³/4h. Pary toluénu pôsobia dráždivo a narkoticky. Koncentrácia 200 mg.kg-1 toluénu po dobu osem hodí spôsobuje u človeka ľahkú narkózu, pri 600 až 800 mg.kg-1 sú narkotické účinky silné

LC50/6hod/potkan: 5879 ppm (IUCLID Data Sheet)

LC50/4hod/potkan: 28,1 mg/l (IUCLID Data Sheet)

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 18.1.2011

Dátum revízie :

Názov výrobku : Riedidlo S 6001 PROGOLD – Riedidlo do náterových látok

Dermálna toxicita: Toluén spôsobuje odmastenie pokožky a následné vysušenie a popraskanie
LD50/ králik: 12124 mg/kg (IUCLID Data Sheet)

Oneskorené a chronické účinky

Orálna toxicita toluénu bola sledovaná v subchronickej štúdii (13 týždňov), v ktorej bol toluén podávaný žalúdočnou sondou potkanom F344, boli vyhodnotené zmeny v hmotnosti pečene a obličiek. Na základe týchto údajov bola stanovená hodnota NOAEL: 312 mg/kg (konvertovaná na 223 mg/kg/deň) a LOAEL: 625 mg/kg (konvertovaná na 446 mg/kg/deň). V 2-ročnej chronickej inhalačnej štúdii bola stanovená LOAEL: 600 ppm, bola pozorovaná degenerácia epitelu nosa u potkana sekundárnu infekciu. LD50 králik: Toluén: 14,1 ml/kg.

Alergia: Netestovaná.

Karcinogenita: Neexistujú údaje o karcinogénnych vlastnostiach toluénu pre ľudí a výsledky testov na zvieratách sú nedostatočné

Mutagenita: V testoch mutagenity toluén nepreukázal pozitívne účinky.

Reprodukčná toxicita: Pokusy na zvieratách naznačujú, že toluén môže negatívne vplyvať na reprodukciu aj u ľudí.

Narkóza: Netestovaná.

b, Benzín (ropný lakový)

Toxikologické údaje pre benzín – hlavnú zložku prípravku:

Akútna toxicita: orálna toxicita (potkan) LD₅₀ > 5000 mg/kg (OECD TG 401)

dermálna toxicita (králik) LD₅₀ > 2000 mg/kg (OECD TG 402) /3160 mg/kg (IUCLID Data Sheet)

inhalačná toxicita (králik) LC₅₀ > 5610 mg/kg (OECD TG 403) / 12 mg/l (IUCLID Data Sheet)

Chronická toxicita: inhalačná toxicita NOAEC = 292 ppm (1400 mg/m³) (OECD 453)

Žieravosť dráždivosť pre kožu: Výsledky testu OECD TG 404 preukázali dráždivosť na koži.

Vážne poškodenie očí/podráždenie očí: Výsledky testov OECD TG 405 nepreukázali dráždivosť očí.

Senzibilizácia dýchacích ciest/senzibilizácia kože: Dáta pre senzibilizáciu dýchacích ciest chýba, ale neočakáva sa senzibilizácia dýchacích ciest. Pri senzibilizácii na koži boli prevedené testy OECD TG 406, ktoré senzibilizáciu nepreukázali.

Mutagenita v zárodočných bunkách: Testy genetické toxicity in vitro (OECD TG 471 a OECD TG 476) ani in vivo (OECD TG 474 a OECD TG 475) nepreukázali mutagenitu v zárodočných bunkách.

Karcinogenita: potkan NOAEL = 292 ppm (1400 mg/m³), OECD TG 453, nepredpokladá sa (obsah benzénu je < 0,1 %)

Toxicita pre reprodukciu: fertilita - potkan NOAEL > 24 700 mg/m³ (OECD TG 421), vývoj – NOAEL > 20 000 mg/m³ (OECD TG 414 a OECD TG 416), látka nie je toxická pre reprodukciu

Toxicita pre špecifické cieľové orgány – jednorazová expozícia: nestanovené

Toxicita pre špecifické cieľové orgány – opakovaná expozícia: nestanovené. Boli prevedené testy pre opakovanou expozíciu po dobu 28 dní OECD TG 410 na koži (potkan) NOAEL = 5 ml/kg (3750 mg/kg) a inhaláciu (potkan) OECD TG 412 NOAEC = 2050 ppm (9840 mg/m³). Prevedené testy pre opakovanú expozíciu po dobu 90 dní OECD TG 413 inhalácia (potkan) NOAEC > 20 000 mg/m³ a NOAEC = 10 000 mg/m³.

Nebezpečnosť pri vdýchnutí: pri požití môže vyvolať vážne poškodenie pľúc

Požitie 20 g až 40 g môže byť pre dospelého človeka smrteľné. Pri otave postupne dochádza k poruchám vedomia, objavia sa tonicky – klonické kŕče, slinotok, zvracanie, často rýchla strata vedomia, modrofialové zafarbenie sliznice a kože okrajových častí tela, zníženia teploty tela a poruchy dýchania.

Pri injekčnej aplikácii sú toxické účinky podobné ako pri požití. Majú však rýchlejší priebeh.

Pri nadýchaní benzínových pár dochádza u postihnutého k bolestiam hlavy, ktorá je spojená so závratmi, potom pocit opitosti, žalúdočná nevoľnosť a zvracanie spolu s dráždením očí a dýchacích ciest. Postupne dochádza k strate vedomia. Smrť môže nastať po kŕčoch obrnou dýchania. Smrteľné pre človeka sú koncentrácie nad 35 000 mg/m³ po inhalácii 5 minút až 10 minút. Účinok medzi narkózou a smrťou expozíciou je veľmi krátky. Akútna otrava, okrem uvedených príznakov môže zanechať u človeka stav podobný skleróze a epilepsii.

11.4 Ďalšie informácie: Údaje v tomto bode sú prevzaté z KBÚ dodávateľa surovín.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 18.1.2011

Dátum revízie :

Názov výrobku : Riedidlo S 6001 PROGOLD – Riedidlo do náterových látok

12. EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

Údaje neboli pre Riedidlo S 6001 stanovené. Nasledujúce údaje sú literárne a vzťahujú k surovinám použitým na výrobu riedidla (Toluén, Benzín ropný)

12.1 Ekotoxicita

a, Toluén

Jedovatosť pre ryby: Xylén: 96h LC50 = 16,9 ppm (Carassius auratus)

96h LC50 = 26,7 mg/l (Pimephales promelas - statický test)

96h LC50 = 20,9 mg/l (Lepomis macrochirus - statický test)

96h LC50 = 34,7 mg/l (Poecilia reticulata - statický test)

Pohyblivosť: Predpokladá sa, že xylén bude mať miernu až vysokú mobilitu v pôde, o-xylén má na základe experimentálne zistených hodnôt Koc (koeficient pôdnej sorpcie): 48 až 129 vysokú mobilitu v pôde, m-xylén má merané hodnoty Koc = 166 a 182, ktoré naznačujú miernu pohyblivosť v pôde, p-xylén na základe hodnôt Koc 246 a 540 bude mať miernu pohyblivosť v pôde, etylbenzén miernu (Koc=520) pohyblivosť v pôde.

Stálosť a odbúrateľnosť: V pôde a vo vodnom prostredí meta a para izoméry xylénu sú ľahko biodegradované v širokej škále aeróbnych aj anaeróbných podmienok, ale orto izomér je perzistentnejší.

Podľa literatúry sa uvádza nasledujúca rozložiteľnosť stanovená na báze biochemickej spotreby kyslíka: pre o-xylén: 57 %, pre m-xylén 80 %, pre p-xylén 74 %.

Bioakumulačný potenciál: Predpokladá sa, že schopnosť biokoncentrácie xylénu je nízka. Biokoncentrácia o-xylénu vo vodných organizmoch je nízka na základe meraných hodnôt BCF (biokoncentračný faktor) od 6 do 21, u m-xylénu je tiež nízka na základe meraných hodnôt BCF 6 až 23,4, u p-xylénu meraná hodnota BCF 15 poukazuje tiež na nízku schopnosť biokoncentrácie, u etylbenzenu meraný BCF od 0,67 do 15 naznačuje, že možnosť biokoncentrácie vo vodných organizmoch je nízka.

Pri uvoľnení xylénu do ovzdušia, hodnota tlaku pár 7,99 mm Hg pri 25 °C naznačuje, že bude existovať v ovzduší výlučne vo forme pary. Parná fáza bude degradovaná reakciou s fotochemicky produkovanými hydroxylovými radikálmi s polčasom rozkladu približne 1 až 2 dni

Látka škodlivá pre vodné organizmy.

b, Benzín (ropný),

Akútna toxicita pre vodné prostredie: ryby LL₅₀ (96 h) 8,2 mg/l, riasy EL₅₀ (72 h) 3,1 mg/l, NOELR (72 h) 0,5 mg/l, bezstavovce EL₅₀ (48 h) 4,5 mg/l, NOELR (48 h) 0,5 mg/l

Chronická toxicita pre vodné prostredie: bezstavovce NOELR (21 dní) 2,6 mg/l

Toxicita pre pôdne mikroorganizmy a makroorganizmy: mikroorganizmy LL₅₀ (72 h) 15,41 mg/l

Perzistencia a rozložiteľnosť: Nepredpokladá sa – látka je nerozpustná vo vode.

Bioakumulačný potenciál: Nepredpokladá sa – látka je biologicky odbúrateľná.

Mobilita v pôde: Nepredpokladá sa – látka je biologicky odbúrateľná.

Výsledky posúdenia PBT a vPvB: Nepredpokladá sa na základe zloženia a nízkej rozpustnosti vo vode.

12.6 Iné nepriaznivé účinky:

Riedidlo S 6001 škodí životnému prostrediu, vo vode môže zanechať trvalé nepriaznivé zmeny. S vodou sa prakticky nemieša. Zostáva na povrchu vody a za nepriaznivých podmienok môže na hladine vytvoriť výbušnú zmes so vzduchom. Na povrchu vodných plôch vytvára súvislú vrstvu čím zabraňuje rozpúšťaniu kyslíka vo vode a tým spôsobuje úhyn vodných živočíchov. Pri uvoľnení toluénu do ovzdušia, hodnota tlaku pár 28,4 mm Hg pri 25°C naznačuje, že toluén bude existovať v ovzduší vo forme pary. Táto parná fáza bude degradovaná reakciou s fotochemicky produkovanými hydroxylovými radikálmi, nitrátovými radikálmi a molekulami ozónu s polčasom rozkladu 3 dni. Uvedené údaje sú založené na poznatkoch jednotlivých zložiek a toxikologických údajov podobných produktov.

13. INFORMÁCIE O ZNEŠKODNENÍ

13.1 Zneškodnenie látky/zmesi:

13.2 Zaradenie látky/zmesi podľa katalógu odpadov:

Druh odpadu	Názov	Kategória	Spôsoby zneškodnenia
14 06 03	iné rozpúšťadlá a zmesi rozpúšťadiel	N(nebezpečný)	D10 - Spaľovanie na pevnine

Odpadové kódy sú odporúčania založené na plánovanom použití tohoto výrobku. Na základe špecifických podmienok používateľa pre používanie a likvidáciu môžu byť pridelené ďalšie odpadové kódy, podľa určitých

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 18.1.2011

Dátum revízie :

Názov výrobku : Riedidlo S 6001 PROGOLD – Riedidlo do náterových látok

okolností.

Nebezpečné vlastnosti odpadov: H3-A Vysoká horľavosť, H5 škodlivosť (zákon č. 409/2006)

Y – Kód nebezpečných odpadov: Y 6 Odpady z výroby, prípravy a použitia organických rozpúšťadiel

13.3 Zaradenie rozliatej látky/zmesi v absorbente podľa katalógu odpadov:

Druh odpadu	Názov	Kategória	Spôsoby zneškodnenia
15 02 02	Absorbenty, filtračné materiály (vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných), handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N(nebezpečný)	D10 - Spaľovanie na pevnine

13.4 Zaradenie znečistených obalov:

Druh odpadu	Názov	Kategória	Spôsoby zneškodnenia
15 01 10	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N - nebezpečný	D 10 – Spaľovanie na pevnine

13.5 Odkazy na právne normy:

Zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmenách a doplnení niektorých zákonov

Vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z.z., v znení neskorších predpisov, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov

Vyhláška MŽP SR č. 234/2001 o zaradení odpadov do Zeleného zoznamu odpadov, Žltého zoznamu

odpadov a Červeného zoznamu odpadov a o vzoroch dokladov požadovaných pri preprave odpadov, v znení zmien a doplnkov

Zákon č. 409/2006 o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 119/2010 o obaloch

14. INFORMÁCIE O DOPRAVE

14.1 Všeobecné informácie:

Riedidlo sa prepravuje v železničných cisternách, auto prepravníkoch, 200l sudoch, v plechových kanistroch, 1 l plechovkách a 0,5 l fľašiach. Pre dopravu po železnici a pre cestnú dopravu platia medzinárodné prepravné predpisy RID zapracovaný SR ako ŽPP/N a doplňujúce informácie k nemu a ADR, Európska dohoda o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí ADR

14.2 Dopravná klasifikácia:

ADR/RID

UN kód	Číslo	Trieda	Pomenovanie	Obalová skupina
1263	33	3	FARBE PRÍBUZNÝ MATERIÁL	II

14.3 IMDG – námorná doprava:

14.4 ICAO/IATA – letecká doprava:

14.5 Látka znečisťujúca more:

14.6 Ďalšie informácie

15. REGULAČNÉ INFORMÁCIE

15.1 Informácie o označovaní látky/zmesi:

Obchodný názov: RIEDIDLO S 6001 - riedidlo na riedenie syntetických náterových látok.

Nebezpečné zložky: ťažký benzín (ropný), ťažká frakcia, hydrogennačne odsirený 35-50% ES 265-185-4, toluén 55-70% ES 203-625-9

15.2 Obmedzenia v zmysle prílohy XVII, Nariadenia (ES) č. 552/2009 k Nariadeniu EP 1907/2006:

Riziká: nebezpečná látka, R11, R65.

Obmedzenia podľa prílohy XVII, bodov: 3, 30, 40, 48.

Obmedzenia podľa bodu 3:

1. Nesmú byť použité:

-v dekoratívnych výrobkoch určených na vytváranie svetla alebo farebných efektov na základe rozdielných fáz, napríklad v dekoratívnych lampách a popolníkoch,

-v trikových a žartovných predmetoch,

-v hrách pre jedného alebo viacerých účastníkov ani v žiadnom výrobku určenom na tento účel, a to ani v prípade, že sa tento vyznačuje dekoratívnymi prvkami.

2. Výrobky, ktoré nie sú v súlade s odsekom 1, sa nesmú uviesť na trh.

3. Nesmú sa uviesť na trh v prípade, že obsahujú farbivo, pokiaľ sa to nevyžaduje na daňové účely,

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 18.1.2011

Dátum revízie :

Názov výrobku : Riedidlo S 6001 PROGOLD – Riedidlo do náterových látok

ani arómu, ani oboje, ak:

-hrozí nebezpečenstvo ich vdychnutia a sú označené R65 alebo H304 a

-môžu byť použité ako náplň do dekoratívnych svietidiel a

-sú zabalené v krabiciach s kapacitou do 15 litrov.

4. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie iných ustanovení Spoločenstva týkajúcich sa klasifikácie, balenia a označovania látok a zmesí, musia dodávateľia pred uvedením daného výrobku na trh zabezpečiť, aby bolo balenie látok a zmesí uvedených v odseku 3, v prípade, že sa majú používať ako lampy, označené viditeľne, čitateľne a nezmazateľne takto:

„Lampy plnené touto kvapalinou uchovávajú mimo dosahu detí.“

SK L 164/10 Úradný vestník Európskej únie 26.6.2009.

Obmedzenia podľa bodu 30:

Bez toho, aby boli dotknuté iné časti tejto prílohy sa na položky 28 až 30 vzťahuje toto:

1. Nesmú sa uviesť na trh ani použiť:

-ako látky, -ako zložky iných látok, alebo

-v zmesiach, s určením pre širokú verejnosť, ak sa ich jednotlivá koncentrácia v látke alebo zmesi rovná alebo je vyššia ako:

-buď príslušný špecifický koncentračný limit uvedený v časti 3 prílohy VI k nariadeniu (ES) č. 1272/2008, alebo

-príslušná koncentrácia určená v smernici 1999/45/ES.

2. Bez toho, aby bolo dotknuté vykonávanie iných ustanovení Spoločenstva týkajúcich sa klasifikácie, balenia a označovania nebezpečných látok a zmesí, musia dodávateľia pred uvedením na trh zabezpečiť, aby bolo na obale týchto látok a zmesí viditeľné, čitateľné a nezmazateľné označenie:

„Len na odborné použitie“.

2. Na základe výnimky sa odsek 1 nevzťahuje na:

a) humánne alebo veterinárne lieky vymedzené v smernici 2001/82/ES a smernici 2001/83/ES;

b) kozmetické výrobky vymedzené v smernici 76/768/EHS;

c) tieto motorové palivá a ropné produkty:

-motorové palivá, ktoré upravuje smernica 98/70/ES,

-výrobky z minerálnych olejov určené ako palivo do mobilných alebo stacionárnych spaľovacích zariadení,

-palivá predávané v uzavretých obaloch (napr. fľaše so skvapalneným plynom);

d) umelecké farby, ktoré upravuje smernica 1999/45/ES. SK L 164/20 Úradný vestník Európskej únie.

Obmedzenia podľa bodu 40:

1. Nesmú sa použiť ako látky alebo v zmesiach v aerosólových rozprašovačoch určených pre širokú verejnosť na zábavné a ozdobné účely, ako napr.

-kovový lesk určený hlavne na ozdobné účely,

-umelý sneh a inovať,

-žartovné vankúšiky,

-aerosóly vytvárajúce bláznivé stuchy,

-imitácie exkrementov,

-trúbky na zábavné stretnutia a večierky,

-dekoratívne vločky a peny,

-umelé pavučiny,

-páchnuce bomby.

2. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie iných ustanovení Spoločenstva o klasifikácii, balení a označovaní látok, musia dodávateľia pred uvedením na trh zabezpečiť, aby bol na obaloch takýchto aerosólových rozprašovačov uvedený viditeľne, čitateľne a nezmazateľne nápis:

„Len na odborné použitie.“

3. Na základe výnimky sa odseky 1 a 2 nevzťahujú na aerosólové rozprašovače uvedené v článku 8 ods. 1a smernice Rady 75/324/EHS (**).

4. Aerosólové rozprašovače uvedené v odsekoch 1 a 2 sa nesmú uviesť na trh, pokiaľ nespĺňajú uvedené požiadavky.

Obmedzenia podľa bodu 48:

Nemôže sa uvádzať na trh ani používať ako látka alebo zložka prípravkov v koncentrácii rovnajúcej sa alebo vyššej ako 0,1 % hmotnostného v lepidlách a sprejových náteroch určených na predaj širokej verejnosti.

Členské štáty budú tieto opatrenia uplatňovať od 15. júna 2007.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) Č. 1907/2006.

Dátum vydania : 18.1.2011

Dátum revízie :

Názov výrobku : Riedidlo S 6001 PROGOLD – Riedidlo do náterových látok

15.3 Súvisiace vnútroštátne normy a právne predpisy:

Zákon č. 67/2010 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch.

Výnos MH SR č. 3/2010 na vykonanie zákona č. 67/2010 o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 219/2003 Z.z. o zaobchádzaní s chemickými látkami, ktoré možno zneužiť na nezákonnú výrobu omamných a psychotropných látok a o zmene zákona č. 455/1991 zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Vyhláška č. 94/2004 MV SR z 12.2.2004, ktorou sa ustanovujú technické podmienky na protipožiarne bezpečnosť pri výstavbe a pri udržiavaní stavieb.

Vyhláška č. 96/2004, ktorou sa ustanovujú zásady protipožiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ťažkých vykurovacích olejov a rastlinných a živočíšnych tukov

Nariadenie vlády SR č. 356/2006 o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom.

Vyhláška MH SR č. 275/2004, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 67/2002 Z.z., ktorou sa vydáva zoznam vybraných chemických látok a vybraných chemických prípravkov, ktorých uvedenie na trh a používanie je obmedzené alebo zakázané, v znení vyhlášky č. 180/2003 Z.z.

Vyhláška č. 101/2004, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MH SR č. 349/2003, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 219/2003 Z.z.

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) Č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES

Železničný prepravný poriadok ŽPP/N a doplňujúce ustanovenia a prílohy k nemu.

Európska dohoda o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí.

Nariadenie vlády SR č. 300/2007 ktorým sa mení nariadenie vlády SR č. 355/2006 o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci.

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) Č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006

NARIADENIE KOMISIE (ES) Č. 790/2009, ktorým sa na účely prispôsobenia technickému a vedeckému pokroku mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí

Nariadenie (ES) č. 552/2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH), pokiaľ ide o prílohu XVII.

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) Č. 453/2010 ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH)

16. ĎALŠIE INFORMÁCIE

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 18.1.2011

Dátum revízie :

Názov výrobku : Riedidlo S 6001 PROGOLD – Riedidlo do náterových látok

Úplné znenie R viet a S viet a H a P upozornení surovín:

R 10 – Horľavý

R 11 – Veľmi horľavý

R38 - Dráždi pokožku

R 48/20 - Škodlivý: nebezpečenstvo vážneho poškodenia zdravia dlhodobou expozíciou vdychovaním

R 63 – Možné riziko poškodenia nenarodeného dieťaťa

R 65 – Škodlivý, po požití môže spôsobiť poškodenie pľúc .

R 66 - Opakovaná expozícia môže spôsobiť vysušenie alebo popraskanie pokožky

R 67 – Pary môžu spôsobiť ospalosť a závraty

R 51/53 – Toxický pre vodné organizmy, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia.

S 2 – Uchovávajte mimo dosahu detí.

S 25 – Zabráňte kontaktu s očami

S 45 - V prípade nehody alebo ak sa necítite dobre, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc (ak je to možné ukážte označenie látky alebo prípravku).

S 53 - Zabráňte expozícii - pred použitím sa oboznámte so špeciálnymi inštrukciami.

S 36/37 – noste vhodný ochranný odev a rukavice.

S 46 – V prípade požitia, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte obal alebo označenie

S 62 – Pri požití nevyvolávať zvracanie; okamžite vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte obal alebo označenie

H225: Veľmi horľavá kvapalina a pary

H226: Horľavá kvapalina a pary

H304: Môže byť smrteľný po požití a po vniknutí do dýchacích ciest

H312: Škodlivý pri kontakte s pokožkou

H315: Dráždi kožu

H332: Škodlivý pri vdýchnutí.

H336: Môže spôsobiť ospalosť a závraty

H373: Môže spôsobiť poškodenie orgánov po dlhšej a lebo opakovanej expozícii

H361d: Podozrenie z poškodzovania nenarodeného dieťaťa

H411: Toxický pre vodné organizmy s dlhodobými účinkami

P201: Pred použitím sa oboznámte s osobitnými pokynmi.

P210: Uchovávajte mimo dosahu tepla /iskier/otvoreného ohňa/horúcich povrchov. Nefajčite.

P233: Nádobu uchovávajte tesne uzavretú

P261: Zabráňte vdychovaniu prachu/dymu/plynu/hmly/pár/aerosólov.

P273: Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia.

P271: Používajte iba na voľnom priestranstve alebo v dobre vetranom priestore.

P280: Noste ochranné rukavice/ochranný odev/ochranné okuliare/ochranu tváre.

P281: Používajte predpísané osobné ochranné prostriedky.

P301+310: PO POŽITÍ: okamžite zavolajte NÁRODNÉ TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM alebo lekára.

P304+341: PO VDÝCHNUTÍ: Pri dýchacích ťažkostiach presuňte postihnutého na čerstvý vzduch a uložte do oddychovej polohy, ktorá

bez pohybu umožní pohodlné dýchanie.

P405: Uchovávajte uzamknuté.

P403+233: Uchovávajte na dobre vetranom mieste. Nádobu uchovávajte tesne uzavretú.

P501: Zneškodnite obsah/nádobu podľa platných predpisov o nakladaní s nebezpečnými odpadmi.

16.2 Odporúčania na odbornú prípravu:

Pracovníci, ktorí s výrobkom pracujú pravidelne a noví pracovníci musia absolvovať školenia o rizikách a prevencii pri práci s nebezpečnými látkami, aby neohrozili seba a iných. Rozsah a cyklus školenia určujú regionálne predpisy o nebezpečných látkach

16.3 Odporúčané obmedzenia z hľadiska použitia:

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

VYPRACOVANÉ PODĽA NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1907/2006.

Dátum vydania : 18.1.2011

Dátum revízie :

Názov výrobku : Riedidlo S 6001 PROGOLD – Riedidlo do náterových látok

V karte bezpečnostných údajov sú uvedené údaje, ktoré boli k dispozícii ku dňu spracovania tohto dokumentu. Údaje nenahrádzajú kvalitatívnu špecifikáciu výrobku. Vzťahujú sa na konkrétny výrobok a nemusia platiť pri ďalšom zmiešaní s inými látkami. Odberateľ by sa mal sám presvedčiť o tom, či sú všetky tieto údaje totožné s regionálnymi, právnymi, normatívnymi a inými dokumentmi a či sú vhodné a úplné pre jeho použitie.

16.4 Zdroje údajov:

Požiarne a bezpečnostné technické hodnoty nebezpečných látok – autorský kolektív DR. rer. nat. Hans – Dieter Stenleiter, Prehľad priemyselnej toxikológie. Organické látky, autor: Ing. MUDr. Jozef Marhold CSc., Karta bezpečnostných údajov dodávateľa surovín; Buchancová, J. a kol: Pracovné lekárstvo a toxikológia; Vohlídal, Julák, Štulík: Chemické a analytické tabuľky

IRIS – Integrated Risk Information System

IUCLID Data Sheet

Príloha č. 13/1987 k AHEM (Acta hygienica, epidemiologica et microbiologica) -Přehled NPK v pracovním ovzduší, 1987

NPG -NIOSH Pocket Guide (NIOSH -National Institute for Occupational Safety and Health)

IUPAC, OECD SIDS, ESIS

16.5 Ďalšie informácie:

Použité skratky:

ADR - Európska dohoda o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí

BOD - Biologická spotreba kyslíka (BSK)

COD – Chemická spotreba kyslíka (CHSK)

CAS - Chemical Abstracts Registry Service

EC – EINECS - Európsky zoznam existujúcich komerčných (chemických) látok

KBÚ - Karta bezpečnostných údajov

LD50 – letálna dávka, množstvo látky, ktoré spôsobí smrť u 50% pokusných zvierat zo sledovaného súboru, ktorým bola látka podávaná za presne určených podmienok.

LC50 (stredná letálna koncentrácia) - koncentrácia účinnej látky alebo významnej látky, ktorá spôsobí za definovaný čas po expozícii uhynutie 50% testovanej populácie zvierat. Hodnota LC50 sa udáva ako hmotnosť účinnej látky alebo významnej látky v štandardnom objeme prostredia (miligramy na liter)

OECD - Organization for Economic Cooperation and Development - Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj

Z.z. - Zbierka zákonov

NPEL – najvyšší prípustný expozičný limit

BMH – biologická medzná hodnota

IDLH (Immediately Dangerous to Life or Health) = Koncentrácia bezprostredne ohrozujúca život alebo zdravie.

BCF – biokoncentračný faktor, pomer koncentrácie skúšobnej látky v skúšanej rybe ku koncentrácii skúšobnej vody v rovnovážnom stave

IUCLID- International Uniform Chemical Information Database – aplikácia určená na zhromažďovanie, spravovanie a výmenu informácií o nebezpečných vlastnostiach chemických látok.

IUPAC- The International Union of Pure and Applied Chemistry- Medzinárodný zväz pre čistú a aplikovanú chémiu

LOAEL (Lowest Observed Advers Effect Level) - najnižšia hladina pozorovaného nepriaznivého účinku

LOEL - Najnižšia hladina pozorovaného účinku

NOAEL (No Observed Adverse Effect Level) - hladina bez pozorovaného nepriaznivého účinku

NOEL (No Observed Effect Level) - hladina bez pozorovaného účinku

NOEC - Koncentrácia bez pozorovaného účinku (No Observed Effect Concentration)

LOEC - Najnižšia koncentrácia pozorovaného účinku

PBT - Perzistentné, bioakumulatívne a toxické

16.6 Spracovateľ: ELASTIK spol. s. r. o. Odbor riadenia kvality